

“BEYAZ ALTIN”

ÜRETİMİNİN ARTTIRILMASINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR DEVAM EDİYOR.

Pamuk sektörünün önemli meslek kuruluşlarından biri olan Ulusal Pamuk Konseyi 8.Olağan Genel Kurul Toplantısı 13.04.2016 tarihinde Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İkiz Kuleler Sosyal Tesisleri Toplantı Salonunda yapıldı. Toplantıya Manisa Ticaret Borsasını temsilen Ticaret Borsası Teknik Danışmanı Süleyman Yeşildağ katıldı.

Pamuk Konseyi Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Kurul Üyeleri, Denetleme Kurulu üyelerinin katıldığı toplantıda öncelikle Yönetim Kurulu'nun 25 Kasım 2014- 5 Nisan 2016 dönemi faaliyetleri ile hesapları ve Denetleme Kurulu Raporları Oy Birliği ile kabul ve ibra edildi; 2016 Tahmini Bütçesi onaylandı. Ayrıca gelecek dönem faaliyetleri görüşüldü, önerilerde bulunuldu.

Manisa Ticaret Borsası Teknik Danışmanı Süleyman Yeşildağ Konseyde öncelikle, Ekonomi Bakanlığının GITES kapsamında hazırlayarak 2013 yılında yürürlüğe koymuş olduğu, yerli pamuk üretiminin ve kalitesinin geliştirilmesini amaçlayan beş yıllık Pamuk Eylem Planı'ndaki, “Pamuk desteklerinin bu amaca uygun sonuçlar doğuracak yöntem ve mekanizmalarla desteklenmesi” görevi için kapsamlı bir çalışma sonucunda etkin ve uygulanabilir bir öneri geliştirdiği ve bu önerinin Bakanlığımıza sunulmuş olduğunun bilgisini verdi.

Pamuk fiyatlarının artma eğilimi kazanması yönünde yapılan çalışmalar ve Sürdürülebilir Tarım Politikası çerçevesinde Pamuk üretiminin önemine değinen Yeşildağ şunları söyledi:

Ülkemizin pamuk üretiminde son yıllarda yaşanan düşüşe paralel olarak, Dünyanın en kaliteli pamuklarının yetiştirildiği Ege Bölgesinde de pamuk üretim alanları

önemli ölçüde gerilemiştir. Bunun asıl sebebi girdi maliyetlerinin yüksek olmasıdır.

Pamuk üretimindeki sürdürülebilirlik göstergeleri test edilirken kullanılacak gösterge ve çerçeveler her ülkenin kendi gerçeklerine göre uyarlanmalıdır. Pamuk üretiminin sürdürülebilirliği perakendeciler ve tüketiciler nezdindeki önemini arttırmaktadır.

İklim değişikliği pamuk üretimini olumsuz olarak etkilemektedir. Birçok ülke iklim değişikliği nedeniyle her geçen sezon daha belirsiz hal alan hava koşullarının pamuk üretimi üzerinde bir dizi olumsuzluklar meydana getirdiğinden yakınmaktadır. Toprağın korunması ve organik madde içeriğinin zenginleştirilmesine yönelik önlemlerin verim artışına katkı sağlayacaktır.

Küçük işletmelere uygun hasat mekanizasyonu için yeni araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Gelişmiş istatistikler daha doğru (politik) kararlar için hayati önem arz ediyor. Pamuk istatistiklerinin derleme, değerlendirme, analiz ve yayım süreçlerinin güvenilirlik ve geçerliliğine dair tartışmalar devam etmektedir. Bu bağlamda, istatistik toplama, değerlendirme, analiz ve yayım süreçlerinin objektif/bağımsız, apolitik, resmi, zamanlı (önceden duyurulan, uygun bir takvime bağlı), basılı/yayımlı olması gerekmektedir.

Süleyman Yeşildağ, “Pamuk sektörünün ve pamuk üreticisinin sorunlarına el atan başta Ulusal Pamuk Konseyi Başkanına ve Konsey üyelerine çok teşekkür ediyorum. Toplantımızda alınan kararların uygulamaya geçirilmesini, üreticilerimizin ve sanayicilerimizin sorunlarına çözüm bulunmasını temenni ediyorum” dedi.

DÜNYA PAMUK ÜRETİMİ VE VERİMLERİ

Dünyada en büyük pamuk üretimi Çin'de gerçekleşmektedir. Çin'i pamuk üretiminde artış gösteren Hindistan izlemekte, bu ülkeleri ise ABD, Pakistan, Brezilya, Avustralya, Özbekistan ve TÜRKİYE takip etmektedir.

Ülkemizin dünya üretimindeki payı, 2011/12 sezonunda % 2,7 olmuştur. 2012/13 sezonunda % 3,12 ve 2013/14 sezonunda % 2,9 olmuştur. 2014/2015 sezonunda % 2,7 ve 2015/2016 sezonunda ise % 3,3 olacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye dünya pamuk verimi sıralamasında altıncı, önemli pamuk üretici ülkeler arasında ise verim yönüyle Çin ve Brezilya'dan sonra üçüncü konumdadır. Ancak, Türkiye veriminin Genetiği Değiştirilmiş Organizma (GDO)'suz üretim yapan ülkeler sıralamasında önemli bir konumdadır.

DÜNYA PAMUK TÜKETİMİ

Dünyada en çok pamuk tüketen ülkeler, yine en çok üretim payına ve pamuğu işleme kapasitesine sahip olan Çin, Hindistan, Pakistan ve Türkiye gibi ülkelerdir. 2006/07 döneminde dünya tüketimi en yüksek seviyesine çıkmışken, 2008 yılında tüm dünyada pamuk üretim düşüşlerine paralel olarak tüketimde de daralma yaşanmıştır. 2011/12 döneminde artan fiyatlara paralel olarak 22,7 milyon tonlara gerileyen tüketimin 2012/13 döneminde 23,3 milyon tona ve 2013/14 döneminde ise 23,4 milyon tona ulaşmıştır. 2014/15 döneminde 24,2 milyon tona ve 2015/2016 döneminde ise 24,6 tona çıkacağı öngörülmektedir.

Dünya Lif Pamuk Tüketimi (Bin Ton)					
Ülkeler	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015 *	2015/2016 *
Çin	8.635	8.290	7.531	7.960	8.000
Hindistan	4.340	4.817	5.042	5.244	5.270
Pakistan	2.217	2.416	2.271	2.308	2.365
Türkiye	1.495	1.350	1.400	1.372	1.441
Brezilya	888	910	879	850	859
ABD	718	762	773	827	840
Bangladeş	700	765	900	954	992
Endonezya	448	520	683	688	744
Meksika	390	402	412	412	425
Vietnam	378	492	694	747	825
Diğer	2.832	2.325	2.910	3.193	2.925
TOPLAM	22.797	23.340	23.495	24.295	24.686

TÜRKİYE'DE PAMUK DURUMU

Türkiye Pamuk üretiminde lider Ülkeler arasında Pamuk Üretimi birim maliyetleri açısından maalesef ilk sırada yer almaktadır.

	Birim	2010 / 2011	2011 / 2012	2012 / 2013	2013 / 2014	2014 / 2015	2015 / 2016*
Ekim Alanı	bin ha	481	542	488	451	468	458
Kütlü Üretimi	bin ton	2.150	2.580	2.320	2.250	2.349	2.050
Kütlü Verimi	kg / da	447	476	475	499	502	448
Lif Üretim	bin ton	817	955	858	878	846	779
Lif Verimi	kg / da	170	176	176	195	181	170
Çırcır Randımanı**	%	38	37	37	39	36	38

Kaynak: TÜİK

* 2015/16 tahmini değerleri

** Çırcır randımanları pamuk üretim değerlerinden hesaplanmıştır.

TÜRKİYE PAMUK EKİM ALANLARI

Ülkemizin pamuk üretiminde son yıllarda yaşanan düşüşe paralel olarak, Dünyanın en kaliteli pamuklarının yetiştirildiği Ege Bölgesinde de pamuk üretim alanları önemli ölçüde gerilemiştir. 2000'li yılların başlarında 200 bin hektar seviyelerinde olan Ege Bölgesi pamuk ekim alanları 80 - 90 bin hektar seviyelerine gerilemiştir.

Ekim alanları ve üretim miktarları ile ilgili olarak TÜİK ve ICAC (Uluslararası Pamuk Danışma Komitesi) verileri arasında bazı farklılıklar bulunmaktadır. ICAC'a göre Türkiye'de 2015/16 sezonunda ekim alanlarında yaklaşık %3'lük bir azalma daha öngörülmektedir.

Bölgeler İtibariyle Türkiye Pamuk Ekim Alanları (Bin Ha)					
YIL	EGE	G.DOĞU ANADOLU	ANTALYA	ÇUKUROVA	TOPLAM
2010	82.6	287.8	4.1	97.7	472.20
2011	96.7	313.9	5.8	114	530.40
2012	82.7	302.2	5.7	91.4	482.0
2013	82.6	278.9	5.9	78.7	446.10
2014	93.4	289.4	5.6	75.2	463.60

Kaynak: TÜİK

TÜRKİYE LİF PAMUK ÜRETİMİ VE TÜKETİMİ

Uluslararası Pamuk Danışma Kurulu'nun verilerine göre, 2015/26 sezonunda Türkiye Lif Pamuk üretiminin 812 bin ton olacağı öngörülmektedir.

Türkiye Lif Pamuk Üretim ve Tüketimi (Bin Ton)				
YIL	ÜRETİM	TÜKETİM	FARK	ÜRETİMİN TÜKETİMİ KARŞILAMA ORANI
2009/2010	475	1.350	- 875	35,2
2010/2011	618	1.300	- 682	47,5
2011/2012	750	1.495	- 745	50,1
2012/2013	858	1.350	- 492	63,5
2013/2014 (*)	760	1.400	- 640	54,0
2014/2015(**)	847	1.372	- 525	62,0
2015/2016	812	1.441	- 629	56,0
Ortalama	731	1.386	- 655	52,6

Türkiye'de pamuk üretim maliyetlerinin fazla olması, destekleme primlerinin rakip ülkelere göre durumu,

özellikle önemli pamuk üretimi yapılan Ege ve Çukurova bölgelerinde üreticinin üretim yapabileceği alternatif ürün çeşitliliğinin fazla olması ve ABD gibi ülkelerin uyguladığı politikalar sonucu dünya fiyatlarıyla rekabet edilememesi sonucu pamuk ekim alanlarında başka ürünlerin tercih edilmesi ve alternatif ürünlere geçen üreticinin, üretimi ve hasadı nispeten daha meşakatli olan pamuk üretimine geri dönmede istekli davranmaması gibi diğer çeşitli faktörlerin de etkisiyle üretim daha kritik bir seviyeye gelmiştir.

PAMUĞUN TÜRKİYE'DEKİ SEKTÖREL DURUMU I-ÜRETİMDEKİ DÜŞÜŞ ve İSTATİSTİKİ KAYIT YETERSİZLİĞİ

Ülkemizde pamuk arzı "üretim + ithalat" ile karşılanan tüketim ile değerlendirilmektedir. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve TÜİK tarafından oluşturulan Tarımsal İşletme Kayıt Sistemi (TİKAS) kapsamında yürütmekte olduğu Tarımsal İzleme ve Bilgi Sistemi Projesi (TARBİL) tamamlandığında; ekiliş alanı, rekolte ve verim tahmini verimleri çok daha güvenilir hale gelecek ve bu rakamlara dayanılarak oluşturulacak üretim politikaları çok daha gerçekçi olacaktır.

2000'li yılların başında Türkiye'de yaklaşık 130 bin olan pamuk üreticisi sayısı 75 bin seviyelerine gerilemiştir. Aynı dönemde Ege Bölgesi'ndeki pamuk üreticisi sayısı 65 binden 15 bine düşmüştür.

Ekonomi Bakanlığı Batı Anadolu Bölge Müdürlüğü'ne bağlı faal çalışan çırçır fabrikası 210'dan 107'ye kadar düşmüştür.

Uzun yıllar Dünya pamuk üretiminin %4,5 oranındaki miktarını üreten Ülkemizin ne yazık ki yüksek üretim maliyetleri sebebiyle dünya üretimindeki ağırlığı %2,5 oranına gerilemiştir.

2-ÜRETİM AÇIĞI

2000 yılından 2013 yılının sonuna kadar pamuk ithalatı için yurt dışına ödediğimiz döviz tutarı 15 milyar dolardır. Bu dönemde sadece Amerika'ya ödediğimiz döviz miktarı 8 milyar dolardır.

Komşumuz Yunanistan'ın üretmiş olduğu pamuğun %40'ı Ülkemiz tarafından ithal edilmektedir. Yukarıda belirtilen bu makro veriler, pamuk üretimi ile ilgili Ülkemizdeki sıkıntıları açıkça gösteren sonuçlardır.

3-EN REKABETÇİ OLDUĞUMUZ TEKSTİL VE KONFEKSİYON SANAYİSİ BAKIMINDAN PAMUĞUN ÖNEMİ

2014 yılında Hazır giyim sektörün net döviz getirisi 13,48 milyar dolardır. Ayrıca Ülkemizde net ihracatçı

olan iki sektörden birisi ve en büyüğüdür.

Tekstil ve Hazır Giyim Sektörünün Genel İhracat İçindeki Payı					
YIL	TÜRKİYE İHRACATI (BİN \$)	HAZIR GİYİM VE KONFEKSİYON (BİN \$)	GENEL İÇİNDEKİ PAYI (BİN \$)	TEKSTİL VE HAM MADDELERİ (BİN \$)	GENEL İÇİNDEKİ PAYI (BİN \$)
2007	107.271.750	15.563.492	14,5	6.363.918	5,9
2008	132.027.196	15.234.868	11,5	6.640.492	5,0
2009	102.142.613	12.854.444	12,6	5.374.057	5,3
2010	113.883.219	14.205.917	12,5	6.352.785	5,6
2011	134.906.869	15.648.661	11,6	7.709.384	5,7
2012	152.560.775	15.770.359	10,3	7.753.534	5,1
2013	151.626.709	17.359.966	11,4	8.387.720	5,5
2014	157.622.057	18.743.705	11,8	8.887.741	5,6

Böyle bir sektörün temel ham maddesi olan pamuğun ihmal edilmesini rasyonel olarak anlamak ya da açıklayabilmek mümkün değildir.

Türkiye, üretim aşamalarındaki destek ve iyileştirme ihmalleri nedeniyle pamuk ihtiyacını aşağıdaki Ülkelerden temin etmektedir.

Türkiye'nin İthalatının Ülkelere Göre Dağılımı (2014)		
ÜLKELER	Bin \$	Pay %
ABD	914.956	52.2
YUNANİSTAN	193.436	11.0
BREZİLYA	61.487	3.5
TÜRKMENİSTAN	284.192	16.2
TACİKİSTAN	18.665	1.0
ARJANTİN	8.020	0.4

Son 10 yılda birim alandan elde edilen verimlerin ortalamasına göre ilk yedi ülke; Avustralya, İsrail, Brezilya, Meksika, Çin, TÜRKİYE, Suriye ve Yunanistan'dır.

Türkiye, pamuk ekim alanı yönünden Dünyada dokuzuncu, birim alandan elde edilen lif pamuk verimi yönünden altıncı, pamuk üretim miktarı yönünden sekizinci; pamuk tüketimi yönünden dördüncü, pamuk ithalatı yönünden üçüncü ülke konumundadır. Ayrıca GDO'suz pamuk üretimi yapan ülkeler değerlendirildiğinde Türkiye bu alanda verimli pamuk üretimi gerçekleştiren ülkedir.

Dünya tüketiminde üst sıralarda ve verimlilikte iyi bir konumda olmamıza rağmen, gerekli düzeyde ekim ve üretim yapılamamaktadır. Üretimdeki tüm olumsuzluklara rağmen Türkiye; hem dünya hazır giyim ihracatında hem de dünya tekstil ihracatında 7. sıradadır.

Artı veren bu önemli ticaret hacmine karşılık Türkiye ihtiyacı olan pamuğun ancak %38'ini üretebilmektedir.

SIRALAMA	DÜNYA HAZIR GİYİM İHRACATI	DÜNYA TEKSTİL İHRACATI
1	ÇİN	ÇİN
2	BANGLADEŞ	ABD
3	HONKONG	HİNDİSTAN
4	İTALYA	ALMANYA
5	ALMANYA	İTALYA
6	VIETNAM	GÜNEY KORE
7	TÜRKİYE	TÜRKİYE

Tekstil sektörü önemini koruduğu sürece Ülkemiz pamuk üretimini sürdürmek ve ithalatın ikameci önlemler olarak karlılığını ve rekabet gücünü geliştirmek zorundadır. Dış ticaretinde artış sağladığımız en önemli stratejik ürünlerimizden olan pamuk Ülkemizde Dünyanın en yüksek maliyeti ile üretilmektedir.

TÜRKİYE ve DÜNYA PAMUK ÜRETİMİ BİRİM MALİYETLERİ		
1	TÜRKİYE	95 CENT
2	AMERİKA VE YUNANİSTAN	88 CENT
3	ÇİN	73 CENT
4	HİNDİSTAN	42 CENT
5	PAKİSTAN	35 CENT

4-SEKTÖRDE ÖNE ÇIKAN İYİLEŞTİRME ÖNERİLERİ

a) Ülkemizde pamuk üretiminin yakın, orta ve uzun dönem üretim artışı planları yapılmalıdır. İlk etapta dönemde 1,5 milyon ton, orta vadede 2 milyon ton, 2023 yılı itibariyle 4 milyon ton'a çıkarılması hedef olarak belirlenmeli ve programlar bu hedefler doğrultusunda hazırlanıp uygulanmalıdır.

b) Destekleme primleri ENAZ BEŞ YILLIK DÖNEM için belirlenmeli; Ayrıca 5 yıllık dönem başında ilan edilerek dönem boyunca kararlılıkla uygulanmalıdır. Pamuk tarımı yoğun girdi (sermaye, emek, teknoloji, vd) kullanılan bir üretim dalıdır; kar marjı girdi fiyatlarına rakip ürünlerden çok daha fazla oranda bağlıdır. Bu özellik pamuğu vazgeçilmesi kolay, geri dönülmesi zor bir ürün yapmaktadır. Çiftçilerimizin pamuğa dönmelerini sağlamak, ayrıca tüccar ve sanayicilerimizin orta-uzun vadeli yatırım kararları almalarını teşvik etmek ve böylece üretiminde istikrarlı bir gelişme ortamı oluşturmak için orta vadeli bir program uygulanmalıdır.

2015 /2016 sezonu için ödenecek prim 500 kg (ortalama dekar verimliliği baz alınarak) X 0,85 kuruş = 425 TL olarak uygulanır ise birim üretici başına ödenen miktar hem artacak hem de tabana yayılacaktır.

c) Anılan prim miktarları her yıl en az pamuk üretim maliyetlerindeki artış ve enflasyon oranında artırılmak suretiyle destek mekanizmasının işlevi korunmalıdır. 2015-2016 üretim sezonu için prim miktarı en az 85 krş olarak belirlenmelidir.

d) Yerli pamuk kullanan sanayicilerimiz desteklenmelidir.

e) Pamuk çiftçileri ürettikleri pamuk miktarına endekslenecek üst limitli mazot ihtiyaçları oranında, bu üretime ilişkin mazot fatura tutarları üzerinden ödenecek ek primlerle desteklenmelidir. Pamuk üretiminde en büyük maliyet unsuru mazot gideridir. Çiftçilerimizin mazot giderleri benzer iklim ve toprak koşullarına sahip küresel rakiplerinden kat ve kat fazladır. Bu nedenle çiftçilerimiz rakiplerinden çok daha fazla verim almasına rağmen uluslararası rekabette yenik düşmektedir. Bu nedenle, mevcut alan bazlı mazot desteği yerine üretim endeksli mazot desteği verilmesi hedef için daha uygun olacaktır.

Bu amaçla prim dosyalarında üst limiti, ürettiği pamuk ile belirlenen mazot faturalarına göre üreticilere prim ödemesi ile birlikte kullandığı mazot üstünde bulunan ÖTV ve KDV iadesi yapılması mümkün olacaktır. Ayrıca, bu sayede olası istismarlar önlenecek ve üretilen ürün ile tüketilen mazot kayda gireceğinden vergi geliri de artacaktır.

f) Gübre, ilaç ve makine başta olmak üzere, üretim girdilerinden alınan KDV oranlarının % 1 seviyesine çekilmesi veya tümüyle kaldırılması stopaj tahakkuku ile vergisini ödeyen, ancak KDV hesabı tutmayan üreticiler için daha adaletli olacaktır.

İsabetli ve doğru politikalar ancak sağlıklı bilgiler üzerine inşa edilebilir. Bunun için öncelikle;

g) Pamuk üretim ve rekoltesi doğru ve gerçekçi belirlenmelidir.

h) Pamuk kalitesi iyileştirilmelidir.

Bu amaçla,

*Lisanslı depoculuk girişimleri yaygınlaşmaları için teşvik edilmelidir.

*Yerli tohum üretimine önem verilerek çeşit çokluğu önlenmelidir.

*Pamuk standardizasyonu ülkemiz koşulları dikkate alınarak sektörün ihtiyaçları doğrultusunda yenilenmelidir.

*Çırçır ve prese işletmeleri günümüz ihtiyaçları doğrultusunda rehabilite edilmeli, çalışma usul ve esasları yenilenmelidir. Pamuk çok paydaşlı bir sektördür. Zaman ve emek kaybını en aza indirmek üzere,

i) Tarım arazilerin parçalı olması nedeniyle parsellerimiz çok küçüktür.

DÜNYADA TARIM ARAZİLERİNİN ORTALAMA BÜYÜKLÜĞÜ		
1	AMERİKA	2000 DEKAR
2	AVUSTRALYA	700 DEKAR
3	HİNDİSTAN	240 DEKAR

Maliyetlerin düşürülmesi ve verimliliğin daha da yükseltilmesi açısından ortalama işletme büyüklüğünün yükseltilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle arazilerin miras yolu ile bölünmesine engel olunması ve arazi toplulaştırma çalışmalarının yapılması ile ilgili TBMM'de onaylanan Kanun Tasarısı oldukça önemlidir.

i) Standardizasyon Sorunu

Hem çırçır fabrikalarının, hem de pamuğun standardizasyonu Türk Pamuk sektörünün en önemli sorunlu alanlarından biridir.

• Dünyada çok net şekilde belirlenmiş olan pamuk standardizasyonu; Ülkemizde, karmaşık ve sorunlu bir alan haline dönüştürülmüştür.

Yapılması gereken çırçır fabrikalarının çalışma standartlarının net olarak belirlenmesi ve bu standartlara uyum sağlanmasıdır.

Pamuk üretim bölgelerinde Ticaret Borsaları, Ziraat Odaları, Gıda Tarım ve Hayvancılık İl ve İlçe Müdürlükleri gibi kuruluşların koordineli bir biçimde çalışma yapması, orta ve uzun dönemde pamuğun kalitesinin yükseltilmesine katkı sağlayacaktır.

• İkinci husus ise çırçır işletmelerinde toplanan kütlü pamuğun içinde farklı elyaf değerlerine sahip pamuk çeşitlerinin yer almakta oluşu ve harman oluşumu konusunda sıkıntı yaşanmasıdır. Bu durum lif pamuk kalitesini olumsuz şekilde etkilemektedir.

Türkiye pamuk sektörü çoğu orta ve uzun vadeli bu önerilerin gerçekleştirilmesi durumunda, sahip olduğu değerleri kullanarak 2,5 Milyar Dolar kadarı ithalat olmak üzere, yaklaşık 4,5 Milyar Dolarlık kaybı ülke ekonomisine geri kazandırabilecek güçtedir. Orta-Uzun vadede bu kazanç katlanarak artacak ve Tekstil ve bu bağlamda Hazır Giyim Sanayilerimizin küresel rekabet gücünün gelişmesiyle birlikte beklenenin de ötesinde büyüyecektir.

PAMUK DAHİL TARIMDA İHTİYAÇ DUYDUĞUMUZ VİZYON

Türkiye, Dünya tarım sektörü için büyük potansiyele sahip ülkelerden birisidir. Günümüzde tarımın Türkiye ekonomisindeki önemi diğer sektörlerle göre nispi olarak azalmış gibi görülsede; yurtiçi gıda gereksiniminin karşılanması, sanayi sektörüne girdi temini, ihracat ve yarattığı istihdam olanakları açısından tarım hala büyük önem taşımaktadır.

2000'li yıllara gelindiğinde Dünya genelinde tarımın sosyo-ekonomik bir alan olmaktan çok, "stratejik ve rekabete dayalı iktisadi bir sektör" olarak ele alınması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Özellikle Dünya nüfusunun 2050'ye kadar 9,2 milyara çıkmasının beklenmesi ve bunun gıda arzı yetersizliği endişelerini artırmaya başlamasıyla birlikte, gözler yeniden tarım sektörüne çevrilmiştir.

Türkiye'de de ileriye dönük bu bakış açısı fark edilmek zorundadır. Sanayi ve hizmet sektörlerindeki potansiyel sürekli artarken, yerel ve ulusal kalkınmamızın en önemli ayaklarından olan tarımsal ekonominin koruma ve geliştirmeye yönelik gerekleri de büyük ölçüde yerine getirilmeye çalışılmalıdır.

Aslında Türkiye; verimli tarımsal alanları, ürün çeşitliliği, tarıma dayalı sanayi ve ihracat ağında her geçen gün artan uzmanlaşma düzeyiyle, bölgesel ve küresel ölçekte önemli bir tarımsal üretim merkezidir.

Türkiye, tarım sektöründeki bilinç düzeyini arttırmaya devam ettikçe ürettiği katma değeri daha da önemli seviyelere taşıyacak potansiyelindedir.

Türkiye'de "TARIMDA DA GELİŞME" yaklaşımı hiçbir zaman ihmal edilmemeli, bunun gerektirdiği pratikteki en önemli sembollerinden birisi de pamuk, çekirdeksiz kuru üzüm ve fındık gibi katma değeri yüksek ürünlerde uzmanlaşma ve lider Ülke konumunu muhafaza etme olmalıdır.

Hazırlayan

Süleyman Yeşildağ
Manisa Ticaret Borsası
Teknik Danışmanı